

ERMENİLERİN “SOYKIRIM” GELENEKLERİ

Modern dünya halklarının hiçbirini evrensel değerlerin dışında hayal etmek imkansızdır. Aralarındaki karşılıklı ilişkiler ve çıkarlar, bu halkların sahip oldukları değerlerin daha da zenginleşmesine ve genişlemesine yol açar. Bu nedenle, farklı halkların ulusal değerlerinde bir benzerlik ve ya yakınlık bulmak mümkündür. Bununla birlikte, her bir halkın kendine has değerlerinin de olduğu istisna değildir. Bu değerler, o ulusun dili, dini, sosyal yaşam standartları, aile gelenekleri ve diğer faktörlerle ilgilidir. Hiç kuşkusuz, Ermenilerde de bir halk gibi bu tür değerler mevcuttur. Örneğin, Ermeni dili, dini inançlar, kamuoyu, sahte tarihe bağlılık vs. Bununla birlikte, din, dilsel değerler ve kültürel değerlerin tüm Ermeniler için evrensel değerler olmadığını gözlemlemek mümkündür. Kilisenin Ermenilerin yaşamında önemli rol oynadığı bilinmekte ve bazen tüm Ermeniliğin Ermeni Kilisesi tarafından yönetildiği bildirilmektedir. Çünkü bugün dünyaya dağılmış Ermeniler arasında Gregoryen, Katolik, Protestan mezhebi de mevcuttur, hatta onların arasında İslam'ı kabul edenler bile var. Ermenice de tüm Ermenilerin tümü için ortak bir değer değildir. Ermenilerin kendileri de bunu kabul ediyor ve Ermeniceyi korumak için dünyanın her yerinde Ermeni okullarını açmayı kendilerinin temel görevlerinden biri olduğunu düşünüyorlar.

Garip olan, bugün onları din, dil ve kültürel durumlarına bakılmaksızın Ermenilik için birleştiren tek değer “Ermeni soykırımı” yalanıdır. Bu açıdan Ermenilik dünya halkları arasında istisnalık teşkil edebilir. Kendi aralarında Ermeniler bu yalanı bir tabuya çevirebilmiş ve bu konuya eleştirel yaklaşım çabasını kesinlikle reddetmekte. Dünyada birçok halk toplumsal, kültürel ve evrensel alanlardaki başarılarıyla dünyada bir yer edinmek

isterken, Ermeniler “soykırımcılığı” ellerinde bir bayrak etmekle dünyanın dikkatini çekmeye çalışıyor. Onlara dikkat azaldığında ise yeni bir “soykırım” yaratmayı da unutmazlar. Buna tanık olmak için Ermeniliğin son yüz yıllık tarihini izlemek yeterli olacaktır.

Neden Ermeniler “soykırım” konusunu her zaman canlı tutmaya çalışıyor? Çünkü bu konu Ermeni propagandası için daha etkili olduğu düşünülmektedir. Bu konuyu şişirmekle Ermeniliğin ezildiğine dair daha büyük yaygara koparmak ve bununla da Ermeni iddialarını gerçekleştirmek için dünya kamuoyunu seferber etmek mümkündür. Dolayısıyla, Ermeni “soykırımı” Ermeniler tarafından senaryolaştırılmış milliyetçilik faaliyetinin ifadesi biçimlerinden biridir.

Örneğin, Amerikalı bilim adamları Justin McCarthy ve Carolyn McCarthy on dokuzuncu yüzyılın sonlarında Osmanlı'da Ermeni katliamlarının inceleyerek, Ermenilerin böyle bir senaryoya sıklıkla başvurduklarını tespit etmişlerdir. Ermeniler, Avrupalıların ilgisini çekmeksizin herhangi bir sonuca varamayacaklarını anlamaktaydı. Bunun için ise Ermeni milliyetçileri, ilk olarak Ermeni nüfusunun azınlıkta olduğu yerleşim yerlerini seçiyor ve bu yerleşim yerlerinde Müslüman nüfusa saldırarak sayısız katliamlar gerçekleştiriyordu. O zaman, Ermeni milliyetçileri, öfkeli yerli halkın komşuları olan Ermenilerden intikam almaya çalışacaklarını ve azınlıkta olan Ermeni nüfusun bu intikamı önlemeye gücü yetmeyeceğini biliyordu. Sonuçta, yerel Ermeniler kayıplar verecekti ve bu da Ermeni milliyetçilerinin işine geliyordu. Böylece, Ermeni nüfusa karşı katliamlara, Ermenilerin saldırıya maruz kalmasına, savunmasız Ermenilerin ölümüne ve Müslümanların yaptığı vahşetlere dair propaganda kampanyası başlıyordu (1).

Ermenilerin bu çizgiye sahip olduklarını diğer yazar-

Birinci Dünya Savaşı'ndaki Ermeni müfrezeleri. Fotoğrafta da görüldüğü gibi, İngiliz üniforması giymiş, Rus silahlarıyla silahlanmış Ermeniler çok iyi donatılmıştır

lar da onaylamaktadır. Örneğin, 19.yüzyılın sonlarında ve 20.yüzyılın başlarında Ermeni Taşnakları tarafından yapılan katliamlarda Ermeni silahlılarının bu veya diğer yerleşim yerlerine girerek bombalar patlattığı, Müslüman nüfusun temsilcilerini öldürdüğü ve sonradan ortadan kayboldukları bildiriliyor. Ermeni isyancılarının yaptığı vahşetlerin bedelini ise yerel Ermeniler ödemek zorunda kalıyordu. Benzeri çizginin Transkafkasya'da da tekrar edildiği belirtiliyordu (2).

İngiliz gazeteci Scotland Lidell de, Müslümanlara saldıran Ermenilerin burada intikamla karşılaştığını ve sonra da propaganda kampanyası başlatmakla "ezilen" Ermenilere destek ve sempati kazandırmaya çalıştıklarını kaydediyordu (3).

Yirminci yüzyılın başlarında Karabağ'da milli zeminde katliamların başlanması için de Ermenilerin bu yöntemi kullandıklarını belirtmek gerekiyor. 16 Ağustos 1905'te bir grup silahlı Ermeni'nin Şuşa'nın İrevan kapısı civarında bir Ermeni'yi öldürdüğü bilinmektedir. Sonra da onun cesedini Ermeni mahallesine sürükleyerek yaygara kopardılar ve feryat figan ederek Ermenilere karşı toplu saldırıların başladığı söylemleriyle soydaşlarının beynini yıkamaya çalıştılar. Böylece, Ermeni milliyetçileri Şuşa'nın Ermeni mahallesinde ortalığı ayağa kaldırdı ve

Müslüman halka karşı katliamlara başladı (4).

Şuşa'da Ermeni milliyetçileri tarafından başlatılan katliamların ikinci aşaması 1906 yılının Temmuz ayına rastlar. Yeni katliamların başlanması için Ermeniler her yönlü hazır olsalar da, bahane gibi yine de daha önce denemiş yöntemlere başvurdular. Bu sefer de onlar bir Ermeni öldürüp cesedini Azerbaycanlıların yaşadığı mahalleye attılar. Sonra da malum senaryo ile Ermeni propagandası geniş yankı uyandırdı ve Azerbaycanlıların katliamı için toplumsal psikolojik zemin oluşturuldu (5).

Ermeni milliyetçileri, klasik yöntemleri ile başlattıkları milli katliamları istedikleri gibi sonuçlandırmaları da, bu yöntemi kendi propagandaları için ustaca kullandılar. İngiliz gazeteci S.Lidell haklı olarak, bu zaman Ermenilerin bir tarafta, genellikle bir etnik toplum olarak baskılara, zulme maruz kaldıkları hakkında yaygara kopardığını, diğer taraftan da kendi milliyetçiliklerinin kurbanı olan Ermeni kayıplarını propaganda kampanyasında kullandıklarını kaydediyordu. S.Lidell, öldürülen Ermeni'nin milliyetçi Ermeni propagandası için çok değerli propaganda malzemesi olduğunu dikkatle gözlemlemiştir. O, konuya gerekli şekilde bakıldığı takdirde, Ermeni ölüsünün Ermeni propagandası için çok faydalı olabileceğini de belirtiyordu. Onun bu görüşünü, Kafkas İslam Ordusu Komutanı Nuri

Osmanlı İmparatorluğu polisi Ermeni militanlarına ait binlerce silaha el koymasına rağmen yurtdışından yeni yeni silahlar gelmeye devam ediyordu

Paşa da paylaşıyordu. Nuri Paşa, çeşitli koşullarda ölen Ermeni'yi neredeyse baskılar üzerine öldürülmüş Ermeni gibi kullanıldığını belirtiyordu (6).

1988 Şubat ayının sonlarında Sumgayıt'da yaşanan şiddet olayları da yukarıda bahsedilen klasik Ermeni çizgisinin ortaya çıkışıdır. Dağlık Karabağ'ın Azerbaycan'dan koparılması yönünde dünya kamuoyunun, Avrupa ve Amerika siyasi güçlerinin dikkatini çekmek ve desteğini kazanmak için Ermeni milliyetçileri böyle bir kışkırtmaya ve sonra da Azerbaycan karşıtı propagandaya başvurdu.

Dağlık Karabağ'da çatışmaların başlangıcında Ermeni milliyetçilerinin liderlerinden Aşot Manuçarov açık bir şekilde "bize ateş etmeye zorlayacağız" diyordu. Dağlık Karabağ sorununun tarihini yeterince araştırmış olan Rus gazeteci Yuri Pompeyev, Ermeni milliyetçisi A.Manuçarov'un bu açıklamasını "planlı kan dökme" olarak niteliyor, sonra da, yalnız kanın toplumda öfke ve intikam duygularını uyandırdığını ve bu zaman da Azerbaycan'ın suçlu olacağını yazıyordu. O zaman da, milli kimliğine bakılmaksızın kendi vatandaşlarının can güvenliğini sağlayamayan bu "idari birimin" (yani Dağlık Karabağ'ın) lağvını talep etmek mümkün olacaktı (7).

Çirkin niyetlerine ulaşmak için Ermeni milliyetçileri Azerbaycanlılar arasında yaşayan vatandaşlarını feda etmekte tereddüt bile etmediler. Ermeni asıllı Eduard Grigoryan, Sumgayıt'daki çatışmalar sırasında bizzat kendisi 5 Ermeni'yi öldürmüş, birkaç Ermeni kadınına herkesin gözü önünde tecavüz etmişti (8).

Sumgayıt olaylarıyla Azerbaycan'a karşı toplu şekilde bilgi ve propaganda savaşı da başladı. Ermeni milliyetçileri, Ermeni Kilisesi ve Ermeni diasporası tüm potansiyelini Azerbaycan karşıtı propagandanın yaygınlaşma-

Ermeni terör ve eşkıya grupları açıkça silahlanıyor, müfrezelerini oluşturuyor, hatta kendi bayraklarına sahiplerdi

sına yöneltti. Bu propagandanın ana içeriğini, “çilekeş” Ermenilerin Azerbaycan’da katliamlara maruz kalması, Ermenilerin Azerbaycanlılarla bir arada yaşamasının imkansız olması, Dağlık Karabağ’ın Azerbaycan’dan koparılmasının zorunluluğu, Dağlık Karabağ’da milli kurtuluş hareketinin bastırılması vs. gibi saçma fikirler oluşturmaktaydı. Başka bir deyişle, büyük propaganda kampanyasına bahane bulmak için kendi vatandaşlarının katline sebep olmak geleneği bugün de Ermeni milliyetçilerinin güvendiği en sağlam yöntemlerden biri oldu. Ermenilik ideolojisi çöktükçe, Ermenilerin yine “soykırım” deneyimine başvuracağı istisna değildir. Çünkü son zamanlar Suriye’nin Kasaba yerleşim biriminde yaşanan son olaylara Ermeniliğin tepkisi de “soykırım”ın Ermenilerin gündeminden çıkmadığını sergilemektedir. ❖

Kaynakça

1. Маккарти Джастин, Маккарти Каролин. Тюрки

и армяне. Баку,1996, с.56

2. Azərbaycan tarixi sənədlər və nəşrlər üzrə. Bakı, 1990, s.156

3. Скотланд Лиддел. Война с мусульманами. Армяне опять нападают.

<http://karabakh-doc.azerall.info/ru/axdoc/ad023.htm>

4. Fəna M.R. 1905-ci il hadisəsi. Bakı, 2009, s.13

5. Nəvvab M.M. 1905-1906-cı illərdə erməni-müsəlman davası. Bakı, 1993, s.28

6. Скотланд Лиддел. Война с мусульманами. Армяне опять нападают. <http://karabakh-doc.azerall.info/ru/axdoc/ad023.htm>

7. Помпеуев Y. Qarabağ qan içində.

[Ebooks.preslib.az/pdfbooks/azbooks/pompeyev_xoc.pdf](http://ebooks.preslib.az/pdfbooks/azbooks/pompeyev_xoc.pdf) , s.24

8. Sumqayıt hadisələri.

[http://az.wikipedia.org/wiki/Sumqay%C4%B1t_hadis%C9%99l%C9%99ri_\(1988\)](http://az.wikipedia.org/wiki/Sumqay%C4%B1t_hadis%C9%99l%C9%99ri_(1988))

Ermeni milliyətçi partisi Hınçak'ın (Çan) terörist gruplarından biri

